

2019

ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**ΤΜΗΜΑ ΑΓΩΓΗΣ & ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ
ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

| 4ο χλμ. Εθνικής οδού Ιωαννίνων - Αθηνών

Υπηρεσίες εξυπηρέτησης χρηστών Βιβλιοθήκης Ιωαννίνων

Τηλέφωνο: 2651050763/4

E-mail: library-ioannina@uoi.gr

Περιεχόμενα

ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	3
A. ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ.....	4
Γραμματοσειρά, μέγεθος στοιχείων, περιθώρια, κ.λπ.	4
Σελιδαρίθμηση	4
Αρίθμηση πινάκων, διαγραμμάτων, κ.ά.....	4
B. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ.....	5
B1. Δομή.....	5
B.2. Το ηλεκτρονικό αρχείο.....	8
Γ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ	9
Δ. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	10

ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η συγγραφή της πτυχιακής εργασίας είναι προαιρετική* για την ολοκλήρωση των σπουδών και τη λήψη πτυχίου. Η Βιβλιοθήκη διατηρεί την ηλεκτρονική μορφή της εργασίας (CD/DVD) και διαθέτει το ψηφιακό περιεχόμενο μέσω του Ιδρυματικού Αποθετηρίου** εξασφαλίζοντας τη διατήρηση του έργου και τη διαθεσιμότητά του στην επιστημονική κοινότητα.

Αυτός ο οδηγός δεν παρέχει οδηγίες για το πώς ο φοιτητής θα διεξάγει την έρευνα ή πως θα γράψει την πτυχιακή εργασία. Δεδομένου ότι είναι υποχρεωτικό οι πτυχιακές εργασίες να δημοσιεύονται στο Ιδρυματικό Αποθετήριο, η τήρηση των παρακάτω οδηγιών είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση της πληρότητας των πληροφοριών, της ομοιομορφίας των εργασιών και της διαλειτουργικότητας των μεταδεδομένων στη βάση.

* Η πτυχιακή εργασία δηλώνεται στην γραμματεία του Τμήματος μετά την ολοκλήρωση του 7^{ου} εξαμήνου.

** **Ιδρυματικό Αποθετήριο:** Η ηλεκτρονική βάση στην οποία διατίθενται σε ψηφιακή μορφή οι πτυχιακές και μεταπτυχιακές εργασίες των φοιτητών.

A. ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ

Γραμματοσειρά, μέγεθος στοιχείων, περιθώρια, κ.λπ.

Ο τύπος της γραμματοσειράς (font) πρέπει να είναι Times New Roman και το χρώμα μαύρο. Το μέγεθος της γραμματοσειράς είναι:

- Τίτλοι κεφαλαίων: 16 (bold)
- Τίτλοι υποκεφαλαίων: 14 (bold)
- Τίτλοι υποενοτήτων υποκεφαλαίων: 12 (bold)
- Κείμενο: 12
- Υποσημειώσεις: 10

Τα περιθώρια των σελίδων ορίζονται ως εξής: πάνω/κάτω/δεξιά 2,5 εκ., αριστερά 3,0 εκ. Το διάστημα μεταξύ των γραμμών (διάστιχο) είναι 1,5 γραμμές. Το διάστιχο των μεγάλων παραπομπών, σημειώσεων και βιβλιογραφικών αναφορών συνιστάται να είναι μονό. Οι παράγραφοι χωρίζονται με διάστημα 6 γραμμών. Το κείμενο έχει πλήρη στοίχιση αριστερά — δεξιά.

Σελιδαρίθμηση

Κάθε σελίδα της εργασίας πρέπει να είναι αριθμημένη εκτός από το εξώφυλλο, τη σελίδα τίτλου και τη 2η σελίδα (πίσω από τη σελίδα τίτλου). Η εργασία ξεκινά με ρωμαϊκή αρίθμηση (i, ii, iii, iv, v,...) ενώ η αρίθμηση με αραβικούς αριθμούς ξεκινά από το πρώτο κεφάλαιο. Οι σελίδες φέρουν αρίθμηση κάτω δεξιά.

Αρίθμηση πινάκων, διαγραμμάτων, κ.ά.

Η αρίθμηση για τους πίνακες, διαγράμματα, κ.λπ. γίνεται με βάση το κεφάλαιο όπου βρίσκονται π.χ. Σχήμα 4.3, Πίνακας 1.3. Οι πίνακες, τα διαγράμματα, τα γραφήματα κ.λπ. φέρουν τίτλο και αρίθμηση (π.χ. Πίνακας 2.1: Μέσος όρος βαθμολογίας).

B. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ

Σε αυτή την ενότητα υπάρχουν οδηγίες για το τι συνιστάται να περιλαμβάνει μια πτυχιακή εργασία σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή (B1). Επίσης, περιγράφεται το είδος των ψηφιακών αρχείων που συνοδεύουν την έντυπη εργασία και είναι απαραίτητα για την ηλεκτρονική απόθεση στο Ιδρυματικό Αποθετήριο (B2).

B1. Δομή

Εξώφυλλο

Σελίδα τίτλου

Σελίδα τίτλου στην αγγλική

2^η σελίδα τίτλου (σελίδα έγκρισης)

Πνευματικά δικαιώματα

Δήλωση μη λογοκλοπής

Ευχαριστίες / αφιέρωση (προαιρετικά)

Περίληψη και λέξεις-κλειδιά (στην ελληνική γλώσσα)

Περίληψη και λέξεις-κλειδιά (στην αγγλική γλώσσα)

Πίνακας περιεχομένων

Κατάλογος πινάκων 9εφόσον χρησιμοποιούνται στο κείμενο)

Κατάλογος διαγραμμάτων / εικόνων (εφόσον χρησιμοποιούνται στο κείμενο)

Πίνακας συντομογραφιών (εφόσον χρησιμοποιούνται στο κείμενο)

Απόδοση όρων / Γλωσσάριο (εφόσον είναι απαραίτητο)

Εισαγωγή (εφόσον είναι απαραίτητο)

Κύριο σώμα της εργασίας (κεφάλαια)

Βιβλιογραφία

Παραρτήματα (εφόσον χρησιμοποιούνται στο κείμενο)

Αναλυτικά:

Εξώφυλλο: Το εξώφυλλο της εργασίας δεν αριθμείται, έχει ειδική μορφή και περιλαμβάνει το τίτλο του Ιδρύματος, τη Σχολή, το Τμήμα, τον τίτλο της πτυχιακής, το ονοματεπώνυμο του φοιτητή, το ονοματεπώνυμο του επιβλέποντος καθηγητή, τον τόπο παρουσίασης, το έτος υποβολής/έκδοσης.

Σελίδα τίτλου: περιλαμβάνει τις πληροφορίες του εξωφύλλου τυπωμένες σε απλή A4 σελίδα.

Σελίδα τίτλου στην αγγλική γλώσσα: Περιλαμβάνει μόνο τον τίτλο της εργασίας.

2η σελίδα τίτλου (σελίδα έγκρισης): περιλαμβάνει τα ονόματα των μελών της επιτροπής αξιολόγησης.

Πνευματικά δικαιώματα: Περιλαμβάνει τη δήλωση copyright.

Ευχαριστίες / αφιέρωση: εφόσον ο φοιτητής το επιθυμεί μπορεί να αναγνωρίσει τη βοήθεια που έλαβε κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας της εργασίας του με μία πρόταση ή ένα κείμενο που δεν υπερβαίνει τη μία παράγραφο.

Περίληψη: αποτελεί μια συνοπτική παρουσίαση των κύριων στοιχείων και συμπερασμάτων της εργασίας, μαζί με μια σύντομη αναφορά στους στόχους και τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε. Δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 300 λέξεις.

Λέξεις-κλειδιά: καταχωρείστε (3) τρεις έως πέντε (5) λέξεις-κλειδιά που περιγράφουν το θέμα της εργασίας.

Περίληψη στην αγγλική γλώσσα (Abstract) : περιέχει τη μετάφραση της περίληψης στην αγγλική γλώσσα. **Keywords:** καταχωρείστε (3) έως πέντε (5) λέξεις-κλειδιά στην αγγλική γλώσσα που περιγράφουν το θέμα της εργασίας.

Πίνακας περιεχομένων: περιέχει, σε μορφή λίστας, τη δομή της εργασίας και πρέπει να δημιουργείται αυτόματα μέσω του επεξεργαστή κειμένου.

Κατάλογος πινάκων (εφόσον χρησιμοποιούνται στο κείμενο): μπορεί να έχει αντίστοιχη μορφή με τον πίνακα περιεχομένων και συνιστάται να δημιουργείται αυτόματα.

Κατάλογος διαγραμμάτων / εικόνων (εφόσον χρησιμοποιούνται στο κείμενο): μπορεί να έχει αντίστοιχη μορφή με τον πίνακα περιεχομένων και συνιστάται να δημιουργείται αυτόματα.

Συνομογραφίες (εφόσον χρησιμοποιούνται στο κείμενο): παρουσιάζονται συνοπτικά όλες οι σημαντικές συνομογραφίες που έχουν χρησιμοποιηθεί στο κείμενο.

Απόδοση όρων / Γλωσσάριο: στην περίπτωση χρήσης ορολογίας από ξενόγλωσση βιβλιογραφία αναφέρεται η απόδοση των όρων στην ελληνική γλώσσα.

Εισαγωγή: διατυπώνεται ο σκοπός της εργασίας και οι στόχοι της με εκτενή αναφορά στις βιβλιογραφικές πηγές. Διατυπώνεται το ερευνητικό ερώτημα και καθορίζεται η μεθοδολογία της έρευνας. Μπορεί να περιλαμβάνει περίληψη των κεφαλαίων.

Κύριο σώμα της εργασίας: το κύριο σώμα της εργασίας δομείται σε κεφάλαια και υποκεφάλαια που αποτυπώνουν τη λογική πορεία της μελέτης και της έρευνας.

Βιβλιογραφία: είναι ο κατάλογος όλων των έργων (βιβλίων, άρθρων, στατιστικών στοιχείων, αναφορών, κ.λπ.) κάθε μορφής (έντυπων και ψηφιακών) που αναφέρθηκαν εντός του κυρίως κειμένου και χρησιμοποιήθηκαν για τη συγγραφή της εργασίας. Η βιβλιογραφία διαχωρίζεται σε ελληνική και ξενόγλωσση και είναι σε αλφαβητική σειρά κατά όνομα συγγραφέα. Η βιβλιογραφία (και οι εντός κειμένου αναφορές) συντάσσονται με βάση το **APA Style**.

Παραρτήματα (εφόσον χρησιμοποιούνται στο κείμενο): σε παράρτημα παρουσιάζουμε υλικό που είναι εκτενές ή δευτερεύουσας σημασίας και δεν χρειάζεται να μπει στο κύριο σώμα της εργασίας ή μπορεί να εμποδίσει τη ροή

ανάγνωσης και κατανόησης από τον αναγνώστη. Τέτοιο υλικό είναι γραφικά, κατάλογοι, χάρτες, ερωτηματολόγια, ισολογισμοί, κ.λπ. Για διαφορετικές πηγές πρέπει να υπάρχουν διαφορετικά παραρτήματα τα οποία αριθμούνται ως Παράρτημα Α, Παράρτημα Β, κ.λπ.

B.2. Το ηλεκτρονικό αρχείο

Η πτυχιακή εργασία παραδίδεται υποχρεωτικά στη Βιβλιοθήκη σε ηλεκτρονική μορφή (cd/dvd), και θα πρέπει να περιλαμβάνει:

Α. ένα ενιαίο αρχείο μορφής **.pdf**, που θα περιέχει ολόκληρη την εργασία (μαζί με το εξώφυλλο). Το αρχείο . pdf πρέπει να είναι ακριβές αντίγραφο της έντυπης εργασίας και δεν πρέπει να είναι κλειδωμένο. Το όνομα του αρχείου πρέπει να περιέχει το ονοματεπώνυμο του συγγραφέα της εργασίας και το λεκτικό ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ π.χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ_ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ.pdf

Β. ένα αρχείο μορφής **.doc** με την περίληψη και τις λέξεις-κλειδιά στην ελληνική γλώσσα και στην αγγλική γλώσσα σε ξεχωριστές παραγράφους. Το όνομα του αρχείου πρέπει να περιέχει το επίθετο του συγγραφέα της εργασίας και το λεκτικό ΠΕΡΙΛΗΨΗ π.χ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ_ΠΕΡΙΛΗΨΗ.doc

Γ. προαιρετικά αρχεία παρουσιάσεων σε μορφή αρχείου .ppt και, αν είναι απαραίτητα, αρχεία εικόνων (.jpeg).

Γ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Η συγγραφή οποιασδήποτε εργασίας (σεμιναρίου ή πτυχιακής) γίνεται έπειτα από βιβλιογραφική έρευνα και απαιτεί την αναφορά των δημοσιευμένων πηγών (βιβλίων ή κεφαλαίων βιβλίων, άρθρων περιοδικών, πηγών του Διαδικτύου, κ.ά.) που χρησιμοποιήθηκαν.

Η αναφορά των πηγών που χρησιμοποίησε ο συγγραφέας στηρίζεται σε ορισμένες αρχές και γίνεται με συγκεκριμένους τρόπους έτσι ώστε η πληροφορία να χρησιμοποιείται ορθά και νόμιμα. Ορισμένες από αυτές τις αρχές είναι:

- **Εντιμότητα:** ο συγγραφέας βεβαιώνει πως δεν έχει οικειοποιηθεί έργα ή ιδέες άλλων, δεν διαπράττει δηλαδή το αδίκημα της λογοκλοπής.
- **Ελεγχιμότητα:** ο αναγνώστης μπορεί να ελέγξει και να διαπιστώσει την εγκυρότητα και την ακρίβεια των πληροφοριών του συγγραφέα.

Άλλοι λόγοι για τους οποίους είναι απαραίτητη η χρήση των βιβλιογραφικών αναφορών:

- Ο συγγραφέας αποδεικνύει το εύρος και το βάθος της έρευνάς του προσδίδοντας αξία στην εργασία του.
- Ο συγγραφέας αποδεικνύει τη βαθιά γνώση του επιστημονικού του αντικειμένου καθώς και την παρακολούθηση της τρέχουσας εξέλιξης του τομέα του.
- Ο αναγνώστης μπορεί να εντοπίσει και να διερευνήσει ένα επιστημονικό πεδίο και να βρει πηγές ενδιαφέροντος.

Δ. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η αξιολόγηση των πτυχιακών εργασιών με τη βοήθεια κριτηρίων συνεπάγεται και την τελική τους βαθμολόγηση με σχετικούς συντελεστές βάρους των κριτηρίων αυτών, έτσι ώστε ο συνολικός βαθμός να αποτελεί μία ουσιαστική αλλά και ορθολογική αξιολόγηση της εργασίας, σύμφωνα με τους ειδικούς στόχους που εξυπηρετεί. Με το σκεπτικό αυτό, τα κριτήρια αξιολόγησης με τους αντίστοιχους συντελεστές βάρους στον τελικό βαθμό είναι τα εξής:

Κριτήριο αξιολόγησης	Συντελεστής βάρους
Συμβολή της εργασίας	15%
Επιστημονικό περιεχόμενο της εργασίας	40%
Δομή του κειμένου της εργασίας	20%
Προφορική παρουσίαση της εργασίας	15%
Τήρηση χρονοδιαγράμματος	10%

Τα επί μέρους κριτήρια αναλύονται στη συνέχεια για την κατανόηση του στόχου τους.

Συμβολή της εργασίας

Στο κριτήριο αυτό συμπεριλαμβάνονται:

1. ο βαθμός πρωτοτυπίας στην αντιμετώπιση του θέματος,
2. η ενεργητική εξαγωγή συμπερασμάτων και
3. ο συσχετισμός της εργασίας με άλλους κλάδους της επιστήμης (διεπιστημονικότητα).

Επιστημονικό περιεχόμενο της εργασίας

Στο κριτήριο αυτό συμπεριλαμβάνονται:

1. Το θέμα έχει το κατάλληλο εύρος για μια πτυχιακή εργασία (δεν είναι υπερβολικά ευρύ και ανέφικτο ούτε είναι πολύ περιορισμένο)
2. Το περιεχόμενο της εργασίας είναι καλά οργανωμένο και υπάρχει εσωτερική συνοχή
3. Ο γραπτός λόγος είναι μεστός και ακριβής και το ύφος επιστημονικό

4. Η βιβλιογραφική ανασκόπηση σχετίζεται με το θέμα, περιλαμβάνει επαρκή αριθμό πρόσφατων πηγών (και από διεθνείς μελέτες) και δίνεται με κριτικό τρόπο
5. Τηρείται η ερευνητική δεοντολογία (π.χ. λογοκλοπή, διαδικασία έρευνας).

Στις πτυχιακές που περιλαμβάνουν έρευνα επιπλέον των παραπάνω συνεκτιμώνται:

1. Η μεθοδολογία είναι κατάλληλη και περιγράφεται επαρκώς (συμμετέχοντες, ερευνητική μέθοδος κι εργαλεία συλλογής δεδομένων)
2. Η ανάλυση των δεδομένων είναι κατάλληλη για τη μελέτη των ερευνητικών ερωτημάτων

Δομή του κειμένου της εργασίας

Στο κριτήριο αυτό συμπεριλαμβάνονται:

1. Διάρθρωσης των ενοτήτων της εργασίας
2. Συμμόρφωση με τις σχετικές οδηγίες συγγραφής των πτυχιακών εργασιών
3. Η επιλογή και η παρουσίαση των εποπτικών στοιχείων (πίνακες, διαγράμματα, φωτογραφίες, παραρτήματα κτλ.)
4. Η σωστή χρήση των βιβλιογραφικών αναφορών και παρουσιάζονται με βάση τα διεθνώς καθιερωμένα συστήματα (π.χ. APA)

Προφορική παρουσίαση της εργασίας

Πρόκειται για το κριτήριο αξιολόγησης που χαρακτηρίζει την ικανότητα του φοιτητή να παρουσιάζει τη δουλειά του. Λαμβάνονται επίσης υπόψη η καθαρότητα και σαφήνεια του προφορικού λόγου, η στάση του ομιλητή μπροστά στο ακροατήριο, η επιλογή των θεμάτων που παρουσιάζει, οι απαντήσεις σε σχετικές ερωτήσεις.

Τήρηση χρονοδιαγράμματος

Η εργασία πρέπει να εκπονείται σε εύλογο χρονικό διάστημα από την ανάθεσή της, σύμφωνα με τις οδηγίες του/της επιβλέποντος/ουσας καθηγητή/τριας.